

Het even goed doen als de markt is misschien wel het gemakkelijkste dat er is. Je hoeft alleen maar een portefeuille samen te stellen die overeenkomt met de marktindex, de benchmark. Dat heeft passief beleggen, ook wel indexbeleggen genoemd.

Anders dan bij actief belegen, gaat het er bij indexbeleggen niet om de markt te verslaan; meelopen in haar pas is al voldoende. Het is niet erg spannend, maar wel efficiënt en doorgaans ook nog relatief goedkoop. De manager van het indexfonds is namelijk een computerprogramma, die alle aandelen die in de door u gekozen index zitten in de juiste verhouding koopt.

Geen bewaarloon

Het indexfonds is een specifieke variant op het beleggingsfonds die steeds populairder wordt. Dat heeft te maken met het feit dat tachtig procent van de beleggingsfondsen de index niet weet te verslaan, zoals in Amerikaans onderzoek is aangetoond. Actieve fondsen die daar wel in slagen, weten hun goede prestaties zelden over een langere periode door te zetten. Dat lukt doorgaans in het eerste jaar slechts dertig procent. Voor de jaren drie, vier en vijf nemen de percentages af tot respectievelijk veertien, vier en drie procent.

Indexbeleggen kan ook via trackers. Zowel indexfondsen als trackers volgen een index. Verschil is echter dat een indexfonds niet, en een tracker wel een beursnotering heeft en continu verhandeld kan worden. Een indexfonds dat zo'n beursnotering niet heeft, heeft het voordeel dat u geen bewaarloon aan de broker hoeft te betalen. Evenmin krijgt u te krijgen met een spread, hetgeen de op- en afslag op de intrinsieke waarde van een fonds is.

Kuddegedrag

Het is waar: indexbeleggen is kuddegedrag, zoals de voormalige minister van Financiën Gerrit Zalm enkele jaren geleden mismoedig zei. Toch neemt de populariteit van deze vorm van beleggen snel toe. Dat komt door de combinatie van lage kosten, een goede spreiding zodat de

risico's geringer zijn en het rendement hoger.

Passief beleggen betekent namelijk ook dat de kosten aanzienlijk lager zijn dan van actief beheerde beleggingsfondsen: er zijn geen fondsbeheerders en beleggingsanalisten nodig. Beheer- en transactiekosten zijn dan ook veel lager.

De kosten blijven beperkt tot eenmalige kosten en doorlopende kosten. De eenmalige kosten zijn de aankoopkosten en de spread, dat een op- of afslag is van de intrinsieke waarde van het fonds, zijn laag. De doorlopende kosten - bestaande uit de beheervergoeding, de operationele- en transactiekosten, komen bij een actief beleggingsfonds uit op zo'n twee procent. Bij een indexfonds is dat doorgaans niet meer dan 0,5 procent.

Het nadeel van een indexfonds is dat men naast de goede aandelen in een index ook verplicht is te beleggen in de slechte en/of ongewenste aandelen.

Beheervergoeding

Bij een tracker wordt de onderliggende index gevolgd, waardoor er geen actief beleid wordt gevoerd zoals wel bij beleggingsfondsen het geval is. Dat scheelt in de kosten, want er hoeven geen analyses te worden gemaakt terwijl de transactiekosten ook veel lager zijn. Trackers die de meest liquidie indices volgen, brengen de laagste kosten in rekening. Dat geldt bij voorbeeld voor S&P 500-trackers, die kosten niet meer dan 0,1 procent op jaarbasis. De iShares S&P500, die in Amsterdam te koop zijn, kosten 0,4 procent. Het kan dus in dit geval voordelig zijn om de Amerikaanse variant te kopen, zeker als men tegen lage kosten kan handelen of de stukken langdurig wil aanhouden. ABN AMRO heeft als jaarlijkse kosten voor het AEX-indexfonds 0,5 procent.

De spread (het verschil tussen aan- en verkoopprijs) is bij trackers zeer laag. De opslag hangt af van de liquiditeit van de onderliggende stukken van de index. In het geval van de Eurostoxx 50 is het niet meer dan enkele honderden van een procent. Dergelijke lage kosten verhogen de kans op een goed rendement.

Reden dat het indexfonds ook in Nederland sterk in opkomst is. In de Verenigde Staten is dat al langer het geval. Daar groeien de zogenoemde Exchange Traded Funds (ETF) de laatste jaren explosief. Er staat op dit moment bijna 600 miljard dollar aan ETF's uit en volgens Morgan

Stanley zal dit bedrag de komende vijf jaar verviervoudigen.

Grote spelers

De grote spelers op de markt zijn Barclays, State Street en Invesco. ABN AMRO timmert in Nederland aan de weg met zijn certificaten, die indices volgen waarop vaak ook turbo's worden uitgegeven. Deze certificaten verschillen nauwelijks van trackers, alleen is soms de looptijd beperkt en wordt het dividend niet uitgekeerd of in sommige gevallen (deels) herbelegd.

De koers van een tracker is vaak een vaste fractie van de index die hij volgt. Zo noteert de Diamonds-tracker, die de Dow Jones Industrials Index volgt (NYSE: DIA), een honderdste van de index.

Op de beurs in Amsterdam zijn op dit moment al meer dan vijftig trackers te koop, variërend van diverse trackers die de AEX-index volgen tot trackers van specifieke delen van de obligatiemarkt of van de beurs van Moskou of Shanghai.

Indexbeleggen kunt u in talloze indices, zoals de AEX, de Dow Jones Eurostoxx 50, maar ook de MSCI World Index of de S&P 500. Ook kan er worden belegd in overheidsobligaties, bij voorbeeld in de Lehman Brothers US Government Bond Index, of in grondstoffen.

In Nederland kunt u voor indexbeleggen terecht bij alle grote financials, maar ook bij Barclays Global Investors die met zijn iShares inmiddels brede bekendheid heeft verworven. Ook fondsensupermarkten zoals SNS Fundcoach en ING Fundix handelen erin, terwijl er inmiddels ook nieuwe boys on the block zijn, zoals the Index People.

[Een handig boekje over trackers vindt u op de site van IBS Vermogensbeheer](#)